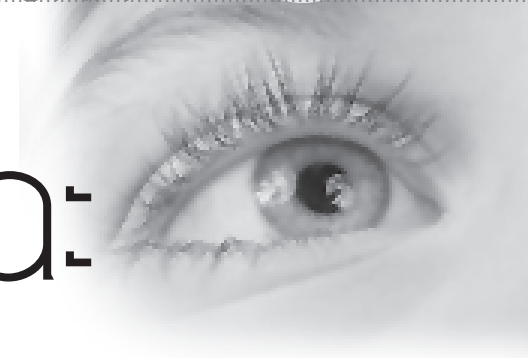

ลูกตาแฉะ ตั้งแต่เกิด

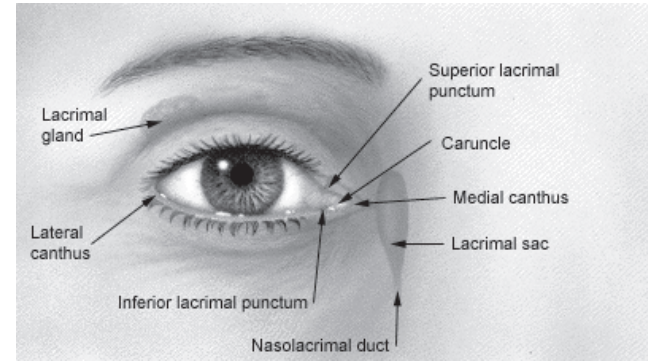
ก่อน้ำตาอุดตันแต่กำเนิด พบได้ประมาณ 15% ของเด็กเกิดใหม่ เด็กจะมีน้ำตาคลอหรือเป็นขี้ตาในตาข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้ง 2 ตา ตรวจโดยการกดเบาๆ บริเวณหัวตาข้างจมูก จะมีของเหลวเหนียวอาจเป็นหนองออกมาทางรูน้ำตาบริเวณใกล้หัวตา สามารถรักษาให้หายได้โดยง่าย ด้วยการนวดถูน้ำตาบริเวณหัวตา แต่กำหนดวิธีหรือไม่ได้นวดรักษาตั้งแต่เล็ก อาจต้องพาลูกมานอนโรงพยาบาล คมยาสลบ เพื่อแยงก่อน้ำตา รักษาปัญหาลูกตาแฉะ ดังนั้นถ้าไม่อยากให้ลูกต้องถูกแยงเกี่ยวว่ามีขี้ตาเกรอกริ่งหรือต้องดมยาสลบแยงก่อน้ำตา ต้องตั้งใจรักษาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

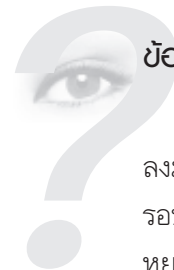
เด็กที่มีน้ำตาคลอข้างเดียวหรือทั้งสองตาตั้งแต่เกิดอาจเป็นไปได้จากท่อ น้ำตาอุดตันตั้งแต่เกิด ต้อหินตั้งแต่เกิด กระจกตาดำหรือเยื่อぶตาขาวมีสิ่ง แปลกปลอมติดอยู่ หรือมีการระคายเคืองจากสารเคมี เด็กปกติมักจะเริ่มมี การสร้างน้ำตาเมื่ออายุประมาณ 3 สัปดาห์ไปแล้ว ดังนั้นแม่เด็กจะมีท่อน้ำตา อุดตัน เด็กก็มักจะเริ่มมีปัญหาหน้าตาไหลเมื่ออายุประมาณ 3 สัปดาห์ไปแล้ว เช่นกัน จะขอกกล่าวในรายละเอียดของแต่ละโรคที่เป็นสาเหตุลูกตาแฉะ ดังต่อไปนี้

1) ท่อน้ำตาอุดตันแต่กำเนิด พบได้ประมาณ 15% ของเด็กเกิดใหม่ เกิดจากการอุดตันของท่อน้ำตา (ตำแหน่งอุดตัน อยู่บริเวณใกล้ปลายเปิดใน จมูก) มักเริ่มมีอาการเมื่ออายุ > 3 สัปดาห์ เนื่องจากเริ่มมีการสร้างน้ำตา เด็ก จะมีอาการตาแฉะหรือน้ำตาไหลหรือเป็นขี้ตาตลอดเวลา หรือเป็นๆ หายๆ โดยเด็กจะไม่ร้องงอแงเหมือนมีขี้ตาจากภาวะเยื่อぶตาอักเสบ และไม่มีตาขาว เป็นสีแดงเหมือนกรณีมีขี้ตาจากการเป็นโรคตาแดง การตรวจทำโดยการกด เบาๆ บริเวณหัวตา ข้างจมูก จะมีของเหลวเหนียวอาจเป็นหนองออกมาทาง รู้น้ำตาบริเวณใกล้หัวตา ภาวะนี้มักหายเองภายในอายุ 6 เดือน - 1 ปี แต่ยังมี อาจมีอาการในช่วงที่เด็กเป็นหวัด ดังนั้นในเด็กที่หายจากปัญหาท่อน้ำตาตัน แล้ว ยังควรนวดหัวตาต่อ และหลีกเลี่ยงการเป็นหวัด ซึ่งจะทำให้อาการกลับมา เป็นอีก

รูปตาขวาแสดงปลายท่อน้ำตา (nasolacrimal duct) ที่อุดตันในจมูก (จาก www.cerebromente.org.br)

ข้อเสนอแนะในการให้การดูแลรักษา

อายุ < 1 ขวบ : แนะนำนวดหัวตาโดยการนวดคลึงบริเวณหัวตา แล้วไล่ ลงมาถึงด้านข้างจมูก (Creigler maneuver) วันละหลายๆ ครั้ง (เช่นวันละ 4 รอบ รอบละ 20 ครั้ง) และพิจารณาให้ยาปฏิชีวนะ เช่น Tobrex[®] eyedrop หยอดตาวันละ 1-4 ครั้ง เพื่อป้องกันการติดเชื้อแทรกซ้อน (ช่วงมีขี้ตามาก ควรหยอดวันละ 4 ครั้ง ส่วนช่วงไม่มีขี้ตาอาจให้หยอดวันละครั้งก่อนนอน)

รูปการนวดหัวตา เพื่อรักษาท่อน้ำตาอุดตันแต่กำเนิด

การนวดมีความสำคัญมาก เพราะยาหยอดเป็นเพียงการป้องกันขี้ตา แต่ต้องนวดให้เด็กอย่างสม่ำเสมอ เวลาที่เด็กมักจะอมให้นวดคือขณะกินนมหรือนอนหลับ จะทำให้การนวดมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

อายุ > 1 ขวบ : แนะนำพบจักษุแพทย์ เมื่ออายุมากกว่า 1 ขวบ และนวดหัวตาแล้วไม่หาย อาจต้องทำการตมยาสลบเพื่อแยงท่อน้ำตา (probing) ให้ท่อน้ำตาหายอุดตัน

2) เยื่อตาอักเสบ หรือโรคตาแดง อาจเป็นได้บ่อยในเด็กเล็ก เพราะภูมิคุ้มกันยังอ่อนแอ ถ้าเด็กหรือคนเลี้ยงใช้มือที่ไม่สะอาดถูตาเด็ก อาจทำให้มีตาแดง มีน้ำตาและขี้ตาสีเขียวเหลืองได้ แต่เด็กมักร้องงอแง เพราะเคืองตา ต่างจากกรณีเป็นขี้ตาจากท่อน้ำตาอุดตัน ซึ่งเยื่อตาขาวมักไม่แดง และเด็กไม่แองมากกว่าปกติ การรักษากรณีเป็นโรคตาแดง ควรพาไปพบแพทย์เพื่อรับยาปฏิชีวนะมาหยอดตา

3) โรคต้อหินแต่กำเนิด จะมีลักษณะที่สำคัญคือตาข้างที่เป็นจะมีน้ำตาไหล ตาไม่สู้แสง และเด็กบีบตา นอกจากนี้ในเด็กบางคนที่เป็นมาก จะมีกระจกตาดำข้างที่เป็นใหญ่กว่าปกติและอาจเป็นฝ้าขาวร่วมด้วย ต้องรีบพาไปพบจักษุแพทย์เพื่อรับการรักษาแต่เนิ่นๆ การรักษาประกอบด้วยผ่าตัดและการใช้ยาหยอดตาลดความดันตา

4) กระจกตาดำหรือเยื่อตาขาวมีสิ่งแปลกปลอมเข้าตา ทำให้ระคายเคืองตา ถ้าสงสัยมีสิ่งแปลกปลอมในตาเด็ก ต้องพบแพทย์เพื่อให้การรักษาโดยเอาสิ่งแปลกปลอมออก และให้ยาหยอดตาตามแต่ลักษณะของอาการ

